

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting Samenwerkingsbestuur Paraat Scholen

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 27 augustus 2024

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder bestuur in Nederland. We hebben bij Stichting Samenwerkingsbestuur Paraat scholen (Paraat) onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs (zie Onderzoekskader 2021).

We beoordelen de kwaliteit van de besturing, kwaliteitszorg en ambitie van Paraat als Voldoende. Voor een onderdeel van de standaard Visie, ambities en doelen én de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur geven wij het bestuur een herstelopdracht.

Context

Paraat is een samenwerkingsbestuur voor 16 basisscholen en 1 school voor speciaal basisonderwijs in de gemeenten Montferland, Oude IJsselstreek, Aalten en Oost-Gelre. Het strategisch beleidsplan loopt van 2023-2027. Bij Paraat heeft het leren van alle leerlingen de hoogste prioriteit. Ze heeft de ambitie om alle kinderen gelijke kansen te bieden. Vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid zoeken zij een passende, inspirerende en ontdekkende onderwijsplek voor ieder kind. Vanuit een ondersteuningsloket richten zij passend onderwijs op de scholen in. Ook hebben ze een Paraat klas, waarin leerlingen met kenmerken van hoogbegaafdheid een dag in de week onderwijs volgen.

Voor Paraat is dit de eerste keer dat er een vierjaarlijks bestuursonderzoek plaatsvindt. Dit komt doordat Reflexis Openbaar Onderwijs en Stichting Lima in 2021 zijn gefuseerd tot dit samenwerkingsbestuur. Beide besturen hebben we voor het laatst bezocht in 2018.

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft voldoende zicht op de kwaliteit van de scholen en bewaakt en bevordert de kwaliteit van het onderwijs. Dit heeft zij vastgelegd in een functionerend systeem van kwaliteitszorg. Het bestuur faciliteert en ondersteunt scholen om de speerpunten en de acties te behalen. Wanneer het nodig is grijpt het bestuur tijdig in. In de gesprekken komt een consistent beeld naar voren over de ambities en werkwijze van het bestuur. Het bestuur evalueert acties en doelen.

Bestuur: Samenwerkingsbestuur Paraat scholen

Bestuursnummer: 42828

Sector: Primair onderwijs

Aantal scholen onder bestuur:
16

Totaal aantal leerlingen:
2656

Lijst met scholen waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

Basisschool Antonius 06ZO

Basisschool De Woelwaters 18FM

Basisschool De Slinger 07FK

Basisschool De Leeuw 08NH

Een sterkte-zwakte analyse en gesprekken met verschillende samenwerkingspartners en medewerkers heeft geresulteerd in een nieuw strategisch beleidsplan. Dit plan is in samenspraak met de directeuren en de medewerkers ontwikkeld en wordt gedragen door de scholen. De scholen vertalen de strategische doelen in de schoolplannen.

Het bestuur heeft een integere, transparante en op leren gerichte organisatiestructuur en de professionele cultuur is volop in ontwikkeling. Het bestuur ondersteunt en faciliteert dit en organiseert actief dialoog en tegenspraak. Men praat met elkaar en niet over elkaar. In alle geledingen zien we dit principe zowel formeel als ook informeel terug.

Er is sprake van deugdelijk financieel beheer.

Wat kan beter?

We zien dat bij een aantal scholen de eindresultaten onder druk staan. We stimuleren het bestuur om voor deze scholen te zoeken naar manieren om (proactief) en doelgericht te sturen op het behalen van passende leerresultaten op zowel het fundamenteel als ook het streefniveau. De ambities kunnen daarbij hoger worden gesteld. De informatiewaarde van een aantal onderdelen van het bestuursverslag kan worden verbeterd. Zo hebben we gedurende het onderzoek het bestuur gevraagd om meer aandacht te besteden aan een beleidsrijke meerjarenbegroting en de verantwoording van de Passend Onderwijsmiddelen.

Wat moet beter?

Het bestuur moet beter sturen op het inrichten en implementeren van het burgerschapsonderwijs op de scholen van Paraat. Er is op bestuursniveau een beleidsdocument opgesteld dat scholen handvatten en richting biedt, maar een doelgericht, samenhangend en herkenbaar aanbod van burgerschapsonderwijs is nog niet op alle scholen gerealiseerd. Onder de financiële vaste activa is onder de overige vorderingen een post opgenomen over een verstrekte geldlening aan Stichting IEKC Lichtenvoorde. Deze post voldoet niet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Het bestuur heeft tijdens het onderzoek deze tekortkoming opgeheven.

Vervolg

We houden voor het vervolgtoezicht de reguliere termijn aan van vier jaar. Voor de herstelopdrachten hebben we er vertrouwen in dat het bestuur de tekortkomingen zal herstellen. De jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse en/of urgente signalen kunnen de inspectie aanleiding geven het vervolgtoezicht aan te scherpen.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur	10
	2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	11
	2.2. Afspraken over vervolgtoezicht	17
3.	Reactie van het bestuur	18

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in mei-juni 2024 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Samenwerkingsbestuur Paraat scholen. In een vierjaarlijks onderzoek staan de volgende onderzoeksvraag centraal:

1. Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit op de scholen?
2. Is er sprake van deugdelijk financieel beheer?
3. Heeft het bestuur ambities gericht op de verdere ontwikkeling van de scholen en draagt dit bij aan de kernfuncties van het onderwijs?

Werkwijze en onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur. Daarnaast spreken we vanuit het perspectief van de kernfuncties en het stelsel met het bestuur over zijn visie en ambities.

Standaard	Onderzocht
Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we verificatie-activiteiten uit op scholen en bestuursniveau. Daarbij kunnen we ook andere belanghebbenden betrekken.

Tijdens het startgesprek hebben we een eerste beeld verkregen. Met verificatieactiviteiten willen we het beeld op de BKA-standaarden verdiepen en kunnen beoordelen. Naast de algemene onderzoeksvragen, onderzoeken we in overleg met het bestuur met de verificatieactiviteiten ook:

- Hoe houdt het bestuur zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen, waaronder de kwaliteit van de basisvaardigheden en de schooleigen ambities en doelen en daaruit volgende interventies?
- Hoe verlopen de voortgangsgesprekken?
- Hoe evalueert het bestuur op bestuursniveau in het directieoverleg, in het netwerk van intern begeleiders, in projecten en op schoolniveau met de scholen en de leerlingen?
- Hoe leren de scholen en de leraren van en met elkaar?

Verder willen we een tweetal speerpunten uit het strategisch beleidsplan benutten om de (be)sturing van het bestuur op alle lagen in de organisatie na te gaan. We hebben gekozen voor de volgende richtinggevendende uitspraken: '*Paraat scholen profileert zich als de betrokken ontdekker*' en '*de basis op orde richting inclusief onderwijs*'.

Onderzoeksactiviteiten

Het vierjaarlijks onderzoek bij Paraat hebben we op maat ingericht en bestaat uit de volgende onderzoeksactiviteiten.

a. Startgesprek met het bestuur

Tijdens dit gesprek hebben we het bestuur de gelegenheid gegeven om ons mee te nemen in de werkwijze van het bestuur. We hebben inzicht verkregen in de context, het proces dat Paraat doormaakt en de ambities en speerpunten waaraan ze werkt.

b. Gesprek met Raad van Toezicht (RvT)

In dit gesprek hebben we onderzocht hoe de intern toezichthouder zicht houdt op de sturing van de bestuurder, in hoeverre de toezichthouder zicht heeft en toeziet op de kwaliteit van het onderwijs en wat de effecten zijn van het interne toezicht.

c. Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

We bespraken de positie van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad ten opzichte van de Raad van Toezicht en de bestuurder. Daarbij hebben we onderzocht hoe de GMR vanuit zijn rol tegen de besturing van het bestuur aankijkt en hoe dit orgaan zorgt voor tegenspraak.

e. Gesprek met een afvaardiging van directeuren en bekijken notulen van BDS-overleg (bestuur, directeuren en staf)

We interviewden vier directeuren over de professionele cultuur binnen het BDS en we bekeken de notulen op de doorwerking van besluiten en afspraken. Ook bespraken we de sturing op de verbeterplannen basisvaardigheden.

f. Gesprek met een aantal voorzitters van de ambitiegroepen

In dit gesprek spraken we met vier directeuren over de speerpunten. Daarbij gingen we in op thema's als basisvaardigheden, professionele kwaliteitscultuur en inclusief onderwijs en op hoe het bestuur de scholen daarop (bij)stuurt en ondersteunt.

g. Gesprek met een afvaardiging van het IB netwerk

In dit gesprek zijn we ingegaan op zicht op kwaliteit en het faciliteren door het bestuur van het netwerk, het leren van en met elkaar en inclusief onderwijs. Daarnaast hebben we gesproken over het sturen van het bestuur op de kwaliteitszorg en kwaliteit van het onderwijs op de scholen.

h. Gesprek met stafmedewerker onderwijs en kwaliteitszorg

Er is gesproken over hoe de bestuurder stuurt en hoe het kwaliteitszorgsysteem werkt.

i. Schoolbezoek bij Basisschool De Leeuw

Op deze basisschool hebben we onderzocht op welke wijze het bestuur stuurt op inclusief onderwijs en op de basisvaardigheden.

We bekeken hiervoor twee lessen. Daarnaast bekeken we een ondersteuningsprofiel en hoe deze in de praktijk tot uitvoering kwam. Verder spraken we met een afvaardiging van leraren en ouders over over de inrichting en invulling van inclusief onderwijs. Een aantal leerlingen heeft ons de school rondgeleid.

j. Schoolbezoek bij De Woelwaters

Op deze basisschool hebben we onderzocht op welke wijze het bestuur stuurt op inclusief onderwijs en op de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. We spraken hiervoor met de directie, leraren en leerlingen. Verder bezochten we vier lessen, gericht op inclusief onderwijs en de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap en hebben we documenten ingezien gericht op het inclusief onderwijs en de kwaliteitszorg.

k. Schoolbezoek bij De Slinger

Op deze school hebben we gesproken met de directie, de intern begeleider, een aantal leerlingen en een aantal leerkrachten. In deze gesprekken onderzochten we de sturing vanuit het bestuur, de invulling van het burgerschapsonderwijs en inclusief onderwijs.

l. Schoolbezoek bij Antonius Vragender

Op De Antonius hebben we twee lessen bezocht gericht op burgerschap en inclusief onderwijs en gesprekken gevoerd met de directeur, de intern begeleider en een aantal leraren. Verder hebben we gezien hoe de rijke natuurlijke omgeving betrokken wordt in het onderwijs.

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). Wij hebben onderzocht of het bestuur aan de overige wettelijke eisen voldoet.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over scholen van Paraat bij ons binnengekomen die opvolging vereisen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel op bestuursniveau en de oordelen op de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2 . Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de standaarden.

We beoordelen de kwaliteit van de besturing, kwaliteitszorg en ambitie van Paraat als Voldoende.

We komen tot dit eindoordeel omdat het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van het onderwijs en weet wat er speelt op scholen. Wanneer het nodig is, ondersteunt en intervenueert het bestuur. Er is een gezamenlijk strategisch beleid opgesteld, dat wordt onderschreven en gedragen door de scholen. Het bestuur heeft de kwaliteitszorg beschreven. In de stukken heeft het bestuur ook de activiteiten die nodig zijn om cyclisch te werken aan de kwaliteit opgenomen. Daarmee waarborgt het bestuur met zijn sturing de kwaliteit op de scholen. Verder is er sprake van een deugdelijk financieel beheer. Tot slot zien we dat het bestuur ambities heeft, gericht op de verdere ontwikkeling van de scholen. We geven wel een herstelopdracht op het burgerschapsonderwijs en voor de naleving Regeling beleggen, lenen en derivaten. Het bestuur heeft deze laatste tekortkoming direct tijdens het onderzoek opgeheven. In de gesprekken met de verschillende geledingen komt een consistent beeld naar voren over de speerpunten en werkwijze van het bestuur. Het door het bestuur geschetste kwaliteitsbeeld herkennen wij grotendeels in de praktijk.

In ons onderzoek hebben we in samenspraak met het bestuur het accent gelegd op twee bestuurlijke speerpunten te weten: het inclusief onderwijs en 'de betrokken ontdekker'. We hebben mooie voorbeelden gezien en gehoord met betrekking tot de leercultuur,

bijvoorbeeld de verschuiving naar meer inhoudelijke gesprekken in de verschillende geledingen. Scholen voelen zich verbonden en kennen elkaar. Het samen leren krijgt steeds meer vorm. Het bestuur stimuleert dat ook met netwerken en met het directieoverleg. De voorzitters van de ambitiegroepen stemmen onderling af en zorgen voor samenhang in de uitvoering van het beleid. Ook is het duidelijk dat het bestuur en de scholen gezamenlijk werken aan inclusief onderwijs. We zien dit door de wijze waarop het ondersteuningsloket is ingericht. Daarnaast vindt er begeleiding plaats op de scholen door coaches passend onderwijs.

2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we een toelichting op deze oordelen.

BESTURING, KWALITEITZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen		●	
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

BKA1. Visie, ambities en doelen

We beoordelen deze standaard als Voldoende. Vanuit een visie op onderwijs heeft het bestuur ambities en speerpunten geformuleerd en vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan. Het bestuur stuurt op het behalen van de speerpunten en deze geven voldoende houvast om te sturen op kwaliteit. Wel geven we een herstelopdracht voor een deel van deze standaard gericht op het burgerschapsonderwijs. Zie de toelichting hieronder.

Samen de richting bepaald

Het bestuur van Paraat heeft recent een nieuw strategisch beleid opgesteld. Dit strategisch beleid is met betrokkenheid van verschillende medewerkers (van leraren tot directie) tot stand gekomen. Dit maakt dat het breed gedragen totstandgekomen is. Eén van de speerpunten uit het strategisch beleid is dat Paraat Scholen zich als een betrokken ontdekker profileert. Het bestuur stimuleert medewerkers om de samenwerking binnen en buiten de school op te zoeken en om nieuwe mogelijkheden te vinden om het onderwijs te verrijken.

Uit de gesprekken met de verschillende geledingen blijkt dat dit strategisch beleid breed wordt gedragen. De directeuren en stafleden zijn verdeeld over zogenaamde ambitiegroepen. Deze ambitiegroepen zijn eigenaar van een speerpunt uit het strategisch beleid om deze te realiseren.

Verder zien we dat de schoolplannen en jaarplannen van de scholen zichtbaar zijn afgeleid van de actiepunten in het meerjarenbeleidsplan. Op die manier levert elke school een bijdrage aan het behalen van het strategische beleid.

Hoge verwachtingen hebben

Het bestuur heeft in haar meerjarenbeleidsplan de ambitie geformuleerd dat alle scholen van Paraat leerresultaten behalen die tenminste in overeenstemming zijn met de gestelde inspectienorm en de eigen opgestelde schoolnorm. In het beleid kwaliteitszorg zijn de doelen meer specifiek, echter de schoolnorm is leidend. Gezien de huidige eindresultaten vinden wij dat het bestuur hogere verwachtingen mag hebben van haar scholen. Wij vinden dat de ambities voor de basisvaardigheden hoger kunnen worden gesteld.

De kwaliteitszorg is ingericht en functioneert

Het bestuur heeft een stelsel voor kwaliteitszorg ingericht met een duidelijk herkenbare cyclus in een kwaliteitskalender. Hierin staat welke stappen er elk jaar genomen worden om de kwaliteit te realiseren, te bewaken en te borgen. Uit diverse gesprekken die we voerden, is gebleken, dat de stappen voor iedereen duidelijk zijn. Het kader kan de scholen meer richting geven wanneer de doelen eenduidig en concreter (merk- en meetbaar) geformuleerd zijn. We zien enkele verschillen in de doelen van het strategisch beleidsplan en het beleid kwaliteitszorg.

We hebben gezien dat de geplande stappen van de kwaliteitscyclus ook daadwerkelijk zijn genomen. Zo vinden er schoolbezoeken plaats, zijn er opbrengstengesprekken en maakt het bestuur schoolscans en bestuursrapportages waarin de ambities en de kwaliteit zichtbaar gemaakt zijn. Verder bespreken de directeur, intern begeleider(s) en de bestuurder tijdens de opbrengstgesprekken de resultaten van het onderwijs, de geplande stappen uit de cycli en maken zij afspraken over verbeterplannen en interventies. In dit proces is het bestuur begonnen met het formuleren van gedragsindicatoren om de actiepunten in het beleid meer richting te kunnen geven.

Eigenheid in verbondenheid

We zien dat scholen van elkaar mogen verschillen, maar dat alle scholen werken aan de ambitie 'betrokken ontdekker' van Paraat. Uit gesprekken met directeuren, intern begeleiders en leraren blijkt dat zij het strategisch beleid kennen en onderschrijven. Zij ervaren ook ruimte voor eigen accenten passend bij de leerlingpopulatie en bij de context van de school. Een voorbeeld hiervan zijn de dorpsscholen die bestuurlijke ruimte ervaren voor hun eigenheid en omgeving. Verder zijn er scholen die zich onderscheiden door bijvoorbeeld thematisch onderwijs, onderzoekend leren en aandacht voor sociale- en ICT-vaardigheden.

Het aanbod burgerschapsonderwijs is niet op alle scholen op orde
Ondanks dat burgerschapsonderwijs de aandacht heeft binnen Paraat, voldoet dit niet aan de wettelijke eisen op dit gebied. Het bestuur heeft een gezamenlijke Paraatdag voor alle medewerkers georganiseerd over dit thema. Ook is er een beleidsplan op het burgerschapsonderwijs geschreven en alle scholen geven hieraan op hun school een eigen invulling. Tijdens ons onderzoek zien we goede voorbeelden van burgerschapsonderwijs op een aantal scholen. Er zijn hier uitgewerkte curricula en leerlijnen en de ontwikkeling van leerlingen op de sociale en maatschappelijke competenties wordt gevolgd. Er zijn echter ook scholen waar een concreet aanbod in ontwikkeling is. Verder is het monitoren van de ontwikkeling van burgerschapscompetenties in ontwikkeling op deze scholen. Omdat niet op alle scholen een doelgericht, samenhangend en concreet herkenbaar aanbod burgerschapsonderwijs gerealiseerd is, geven we hiervoor een herstelopdracht (artikel 8, derde lid, WPO).

Beleidsrijker begroten

Het bestuur heeft een meerjarenbegroting aangeleverd. Wij attenderen het bestuur erop dat zij meer beleidsrijk kunnen begroten. Het is belangrijk dat het bestuur financiële middelen aan de strategische speerpunten koppelt. Dit is nu niet gedaan. Dit kan onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. Zodoende kan het bestuur inzichtelijk maken of er voldoende financiële middelen beschikbaar zijn om de strategische doelen te kunnen bereiken. Wij vragen het bestuur om hier in de volgende jaarverslaggevingen meer aandacht aan te geven.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Deze standaard beoordelen wij als Voldoende. Het bestuur zorgt voor de randvoorwaarden en werkt samen met de scholen aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. Het bestuur stuurt indien nodig tussentijds bij en bevordert de kwaliteitscultuur. Hieronder volgt een toelichting.

De uitvoering van de kwaliteitscyclus is adequaat

We constateren dat het bestuur voldoende zicht heeft op de kwaliteit van de scholen. Dat doet het bestuur door op systematische wijze en op verschillende manieren informatie over de kwaliteit te vergaren. Voorbeelden hiervan zijn de geplande opbrengstengesprekken met de directeurs, de data over resultaten en kwaliteit van de scholen (schoolscans) en data over tevredenheid en sociale veiligheid. Ook bezoekt een auditteam eens per drie jaar de scholen. Het bestuur monitort en stuurt daarbij op de basisvaardigheden, weet waar scholen staan en stuurt zo nodig bij. Een voorbeeld van bijsturing is de kwaliteitsimpuls vanuit het bestuur op één van de scholen, waarbij met een gericht verbeterplan de kwaliteit omhoog is gegaan. We zien echter ook enkele scholen waarbij de resultaten niet op niveau zijn, waar dat wel verwacht kan worden. Dit zijn scholen waar we dus risico's waarnemen.

We stimuleren het bestuur om ook voor deze scholen te zoeken naar manieren om (proactief) en doelgericht te sturen op het behalen van passende leerresultaten op zowel het 1F- als het 1S/2F niveau.

Samen ontdekkend leren in een professionele cultuur

Het bestuur zorgt in de stichting op alle lagen voor een lerende cultuur. Zij hebben met elkaar een training Deep Democracy gevolgd waaruit leeropdrachten komen die in de teams uitgevoerd worden. We hebben tijdens onze verificatieactiviteiten een onderzoekende houding opgemerkt bij de medewerkers.

De medewerkers vertellen ons dat zij vertrouwen krijgen van het bestuur en ruimte voelen om hier op een goede wijze invulling aan te geven. Verder is er sprake van een op leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur. Zo zagen we dat het netwerk van intern begeleiders goed functioneert en zij laten zien wat de meerwaarde is van een samenwerking rondom groepsplanners. In het gesprek met de intern begeleiders geven zij aan dat zij inhoudelijke bijeenkomsten hebben waar vragen aan elkaar gesteld worden en ze zo samen invulling geven aan inclusief onderwijs. Ook hebben we gezien hoe directeuren portefeuilles op bovenschools niveau vervullen en deelnemen aan de ambitiegroepen. De directeuren gaven aan dat door de heldere kwaliteitscyclus de gevoerde gesprekken op inhoud zijn gericht. Tenslotte hoorden we in de gesprekken met directeuren, interne begeleiders en leraren van verschillende scholen dat de scholen volop in ontwikkeling zijn en willen 'ontdekken' (zij staan open voor innovaties en verbetering). We stimuleren de scholen nog meer op de hoogte te zijn van elkaars ontwikkelingen en kwaliteiten door het gezamenlijk bespreken van bijvoorbeeld de schoolscans. Dit overzicht maakt dat de scholen elkaar meer kunnen opzoeken om van en met elkaar te leren. Ook kan de onderzoeksmatige houding verder ontwikkelen door een planmatige aanpak en meer gebruik te maken van wetenschappelijke inzichten.

Naast het leren van en met elkaar worden medewerkers ook in de gelegenheid gesteld om zich zowel gezamenlijk als individueel te scholen. Het bestuur faciliteert professionalisering en maakt daarmee het onderhouden en uitbreiden van bekwaamheid mogelijk. Naast de gezamenlijke Paraatdag, faciliteert het bestuur voor alle directeuren en intern begeleiders professionalisering en intervisie. Ook op teamniveau is er aandacht voor de groei in pedagogisch didactisch handelen van leraren door het inzetten van trainingen en feedback verkregen uit collegiale consultaties.

Transparante inrichting en constructieve samenwerking

Stichting Paraat is op een transparante manier ingericht: bestuur en intern toezicht zijn gescheiden. In de gesprekken met de diverse geledingen in de organisatie zien we dat de raad van toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad hun rol serieus nemen en daarin gefaciliteerd worden. De raad van toezicht informeert zich onafhankelijk van het bestuur, onder andere door de scholen te

bezoeken. Daarnaast voert de raad van toezicht halfjaarlijks een gesprek met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. De samenwerking tussen het bestuur, de raad van toezicht en gemeenschappelijke medezeggenschapsraad verloopt constructief. We hebben gezien dat de lijnen binnen Paraat kort zijn en er een integere en transparante kwaliteitscultuur heerst.

Informatiewaarde en doelmatige besteding kan beter in het jaarverslag

Vanuit onze documentenanalyse op basis van jaarverslaggeving, de notulen van de Raad van Toezicht en ons gesprek met de Raad van Toezicht constateren wij dat de informatiewaarde en doelmatige besteding versterkt kan worden. Wij verwachten van een intern toezichthouder betrokkenheid bij zowel het organisatorische beleid van het bestuur, de keuzes van het bestuur als de vertaling daarvan in financieel beleid. Het is belangrijk dat belanghebbenden kunnen zien hoe de intern toezichthouder toezicht houdt en hoe hij het bestuur ondersteunt bij belangrijke keuzes. We lezen te weinig terug over de verantwoording van de resultaten die de intern toezichthouder heeft bereikt en de doelmatige besteding van de middelen.

Paraat realiseert inclusief onderwijs

Het bestuur heeft ambities en sturing op de inrichting van inclusief onderwijs. In het beleidsplan hebben zij als richtinggevende uitspraak: wij bieden gelijke kansen en mogelijkheden voor ieder kind door te streven naar een passend en ontwikkelingsgericht aanbod. Dit zien we in de stichting doordat er ruimte is voor bijvoorbeeld hoogbegaafdenonderwijs in de Paraatklas en de inrichting van een ondersteuningsloket voor specifieke ondersteuning en arrangementen. Intern begeleiders geven aan dat scholen elkaar opzoeken bij zorg en expertise delen.

Naleving Regeling beleggen, lenen en derivaten

Vanuit onze documentenanalyse kwamen we onder de financiële vaste activa onder de overige vorderingen een post tegen over een verstrekte geldlening aan Stichting Integraal Educatief Kind Centrum Lichtenvoorde (Stichting IEKC Lichtenvoorde) voor eerste inrichting meubilair van Het Gele Park. De oorspronkelijke lening voor een bedrag van €160.000 is per 31 december 2021 verstrekt en wordt in 20-jaarlijkse termijnen afgelost. Per 31 december 2023 resteert van de lening nog €144.000. Deze post voldoet niet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 aangezien het verstrekken van leningen aan derden niet is toegestaan. Hiervoor krijgt het bestuur een herstelopdracht.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Wij beoordelen deze standaard als Voldoende. Bij Paraat stellen het bestuur en de scholen zichzelf en elkaar de vraag of ze de goede dingen doen, of ze de dingen goed doen en hoe het mogelijk beter kan. Het bestuur evalueert in hoeverre het doelen realiseert en

verantwoordt zich hierover. Het bestuur betreft belanghebbenden bij de evaluatie en het bepalen van nieuw beleid.

Systematisch evalueren is een onderdeel van de kwaliteitszorg

Het bestuur evalueert systematisch de resultaten van de scholen. Deze evaluatie vindt onder meer plaats in de opbrengstengesprekken die het bestuur met de directies en intern begeleiders van de scholen voert. Daarnaast zijn er audits die driejaarlijks op elke school worden uitgevoerd, zelfevaluaties, tevredenheidsspeilingen en schoolbezoeken. Het bestuur van Paraat gebruikt de evaluaties om te kunnen bijstellen en te verbeteren. Het nieuwe meerjarenbeleidsplan is tot stand gekomen op basis van gegevens uit de informatiesystemen van de fuserende besturen en gesprekken met verschillende geledingen. Het bestuur laat hiermee zien dat er sprake is van een betekenisvolle evaluatie.

Verantwoording op alle lagen

Jaarlijks legt het bestuur verantwoording af over de voortgang van het beleid en de resultaten van de scholen. Dat doet het bestuur door middel van een jaarverslag. De directeuren van de scholen verantwoorden zich tijdens de opbrengstengesprekken aan de bestuurder over de voortgang van de school op de strategische speerpunten. Daarnaast is er ruimte voor gesprek over eigen ambities en doelen. De bestuurder legt op haar beurt verantwoording af aan de raad van toezicht. Naast de kwartaalrapportages over de beleidsterreinen onderwijs en personeel, staan ook onderwerpen als burgerschap en inclusief onderwijs op de kalender van de raad van toezicht. Zij zijn kritisch reflectief op het handelen binnen de stichting en worden hierin gefaciliteerd en ondersteund door het bestuur. Tot slot legt de stichting publieke verantwoording af in de wettelijk vereiste documenten: het jaarverslag, de schoolplannen en de schoolgidsen.

Dialog met personeel en ouders

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) ontwikkelt een jaaragenda en -planning die in samenspraak met het bestuur opgesteld wordt. Voor de vergaderingen is er een inhoudelijke agenda die gevuld wordt met onderwerpen uit de schoolplannen en bespreekpunten die uit incidenten voortkomen. Om de professionaliteit van de GMR-leden te waarborgen, biedt het bestuur actief cursussen aan. Daarnaast evalueert de GMR op verschillende lagen. Hiermee pakt de GMR haar rol in medezeggenschap en vertegenwoordiging. De uitdaging is om deze rol te behouden ook met de vele tussentijdse wisselingen.

Verder voert de bestuurder een actieve dialoog met alle relevante stakeholders. Daarnaast betreft ze de omgeving actief bij deze dialoog.

Op weg naar inclusiever onderwijs

Passend onderwijs voor iedere leerling die dat nodig heeft is een belangrijk uitgangspunt van het onderwijs op Paraat, ook vanwege kansengelijkheid. Het bestuur geeft in de jaarverslaggeving in algemene bewoordingen aan waaraan het geld dat het van het samenwerkingsverband ontving is besteed. Wat het effect hiervan is geweest op de leerlingen om wie het gaat, is niet opgenomen. Wij vragen het bestuur om hier in de volgende jaarverslaggevingen meer aandacht aan te geven.

2.2. Afspraken over vervolgtoezicht

We wijken bij Paraat voor het vervolgtoezicht niet af van de reguliere termijn van vier jaar. De jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse en/of urgente signalen kunnen de inspectie aanleiding geven het vervolgtoezicht alsnog aan te scherpen.

Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur twee herstelopdrachten die in onderstaand schema staan vermeld.

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
Bestuur		
BKA 1. De standaard Visie, ambities en doelen is Voldoende, maar voor een deel van de standaard geven we een herstelopdracht. Het betreft het burgerschapsaanbod dat niet op alle scholen doelgericht, samenhangend en herkenbaar wordt vormgegeven (artikel 8, derde lid WPO).	Het bestuur moet sturen op een doorgaande lijn in het burgerschapsonderwijs, op alle scholen. Dit moet het bestuur binnen een jaar realiseren.	Wij vertrouwen er op dat het bestuur de tekortkoming opheft. Bij het volgende vierjaarlijkse onderzoek wij of het bestuur aan de herstelopdracht heeft voldaan.
BKA2 Art. 7 Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 Verstreckte lening aan Stichting IEKC Lichtenvoorde.	Het bestuur heeft ervoor gezorgd tijdens het onderzoek dat de aan Stichting IEKC Lichtenvoorde verstreckte lening in de eerstvolgende jaarverslaggeving is afgewikkeld.	In de jaarverslaggeving over 2024 wordt nagegaan of de tekortkoming is hersteld.

3. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Om het startgesprek op een goede manier voor te bereiden hebben wij gekeken naar wat er goed gaat, wat er beter kan en wat beter moet. Dit beeld hebben wij vooraf getoetst bij de directeuren. Het beeld dat door het bestuur bij het startgesprek is geschetst wordt herkend door de inspecteurs. We constateren dat een overgroot deel van de aanbevelingen die de inspectie formuleert overeenkomt met de ontwikkelingen die wij zelf in het startgesprek hebben aangegeven. We gaan vanzelfsprekend met deze aanbevelingen aan de slag in de komende tijd. Eén aanbeveling (herstelopdracht) is gedurende het onderzoek hersteld. Daarnaast stellen de scholen, die dat nog niet gedaan hebben, uiterlijk in schooljaar 2024-2025 de doorgaande lijn in het burgerschapsonderwijs en sociale cohesie vast, zodat zij verder kunnen werken aan de kwaliteit van deze basisvaardigheid. We hebben deze herstelopdracht in vertrouwen gekregen en zullen hier zeker aan gaan voldoen.

We zijn er trots op dat een consistent beeld op de scholen vanuit de documenten, gesprekken en observaties is geconstateerd. Het bestuur is dan ook zeer tevreden met de rapportage en kan zich goed herkennen in de afgewogen rapportage. De rapportage doet recht aan de ontwikkelingen en de samenwerkingen die binnen Paraat scholen, aan de hand van het strategisch beleidsplan, vanuit een professionele cultuur, in gang zijn gezet.

In de afgelopen jaren is onze bestuurlijke kwaliteitszorg aangescherpt en hebben we geïnvesteerd in de kwaliteitscultuur op de scholen. We zijn blij dat dit in het onderzoek gezien is. We gaan de komende tijd ervoor zorgen dat de scholen beter op de hoogte zijn waar scholen sterk in zijn, zodat ze nog meer van en met elkaar kunnen leren. Zowel het bestuur, de afvaardiging van de Raad van Toezicht en gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) als de in het verificatieonderzoek bezochte scholen hebben het onderzoek van de inspectie als zeer open en positief ervaren, waarvoor onze dank.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

